

Fondacija za socijalno uključivanje u Bosni i Hercegovini * Фондација за социјално укључивање у Босни и Херцеговини
Zaklada za socijalno uključivanje u Bosni i Hercegovini * Social Inclusion Foundation in Bosnia and Herzegovina

Godišnji izvještaj o aktivnostima Fondacije za socijalno uključivanje u Bosni i Hercegovini (FSU u BiH)

1. januar 2021. – 31. decembar 2021.

FSU u BiH • ФСУ у БиХ • ZSU u BiH • SIF in BiH

Branilaca Sarajeva 47 • 71000 Sarajevo • Tel + 387 33 219 313 • Fax + 387 33 219 314

Email: sif@sif.ba • Web <http://www.sif.ba>

Sadržaj

UVOD	2
SVRHA GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA	2
REALIZOVANI PROJEKTI.....	2
PROJEKAT “IZGRADIMO ZAGOVARAČKU PLATFORMU ZA SOCIJALNU UKLJUČENOST u BiH - ZASTANI I POSLUŠAJ”	2
PROJEKAT “IZGRADANJA KAPACITETA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA ZA AKTIVNO ZAGOVARANJE ULOGE MARGINALIZOVANIH GRUPA U PROCESU PRIDRUŽIVANJA EVROPSKOJ UNIJI”	14
OSTALE PROVEDENE, TRENUTNE I BUDUĆE FSU u BiH AKTIVNOSTI.....	21

UVOD

Osnovne informacije o Fondaciji za socijalno uključivanje u Bosni i Hercegovini (FSU u BiH)

Fondacija za socijalno uključivanje je nepolitička, nestranačka, neovisna i neprofitna nevladina organizacija koja je osnovana Odlukom o osnivanju broj IBHI/FSU u BiH/10 donesenom 19. januara 2010., u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine. Fondacija za socijalno uključivanje u Bosni i Hercegovini zvanično je registrovana 28.01.2010. u Ministarstvu pravde BiH.

SVRHA GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA

Ovaj godišnji izvještaj odnosi se na aktivnosti u vremenskom periodu od 1. januara 2021. do 31. decembra 2021.

S obzirom na neprofitni karakter FSU u BiH, te na činjenicu da se finansira isključivo od implementacije projekata, svrha ovog izvještaja je da pruži više informacija o implementaciji i realizovanim projektima i aktivnostima u protekloj godini, te budućim (trenutno planiranim) aktivnostima FSU u BiH.

Pored toga, FSU u BiH nastavlja kontinuirano informisanje u oblasti socijalne uključenosti na oficijelnoj web stranici www.sif.ba, web stranici Koalicije marginalizovanih grupa u BiH "KOMA" www.koma.ba, kao i putem oficijelne YouTube stranice, ostalih digitalnih platformi i društvenih mreža, stavljajući na raspolaganje organizacijama civilnog društva i ostalim zainteresovanim stranama sve resurse koji su im potrebni za jačanje njihove uloge u promociji demokratskog društva u BiH.

REALIZOVANI PROJEKTI

Ovaj projekat finansira
Evropska unija

PROJEKAT "IZGRADIMO ZAGOVARAČKU PLATFORMU ZA SOCIJALNU UKLJUČENOST u BiH - ZASTANI I POSLUŠAJ"

30.10.2018. potpisan je Ugovor sa Delegacijom Evropske unije u BiH (DEU) za period od 32 mjeseca, od 01.11.2018. do 30.06.2021. Ukupna vrijednost projekta je 476.990, 00 EUR, s tim

da je iznos od 429.291, 00 EUR finansirala Evropska unija, a iznos od 47.900, 00 EUR finansirao UNICEF u BiH. Projekat je proveden u partnerstvu sa Inicijativnom za bolju i humaniju inkluziju (IBHI).

Realizacija projekta protekla je bez zastoja i poteškoća u implementaciji, uprkos otežanim okolnostima uzrokovanim pandemijom COVID-19 tokom druge i treće projektne godine. Ranka Ninković-Papić, direktorica FSU u BiH predstavila je Delegaciji Evropske unije (DEU) prvi godišnji izvještaj 19. novembra 2019., drugi godišnji izvještaj 18. novembra 2020. i finalni projektni izvještaj 16. jula 2021., koji je odobren i prihvaćen od strane donatora.

Obavezno sufinansiranje projekta FSU u BiH je osigurala potpisivanjem Ugovora sa UNICEF-om u BiH 16. januara 2019. Ugovor je istekao 31. decembra 2020. a FSU u BiH je 25. januara 2021. predstavila finalni izvještaj UNICEF-u koji je prihvaćen od strane donatora.

Cilj projekta bio je razvoj i jačanje uloge, kapaciteta i vidljivosti nevladinih organizacija okupljenih kroz Koaliciju marginalizovanih grupa u BiH "KOMA" u svrhu učešća u stvaranju socijalnih javnih politika i zagovaranju za prava marginalizovanih grupa kao preduslova za pravednije i otvorenije društvo koje podržava proces evropskih integracija u BiH.

Ovaj cilj ostvaren je kroz **četiri glavne komponente/područja rada**:

1. Istraživanje i analiza trenutnih potreba marginalizovanih grupa u BiH i izrada ključnih dokumenata
2. Izgradnja kapaciteta i jačanje međusektorske Koalicije marginalizovanih grupa u BiH "KOMA"
3. Zagovaračke aktivnosti u oblasti socijalnog uključivanja
4. Komunikacijske aktivnosti i povećanje vidljivosti

Ostvareni su specifični ciljevi projekta:

- Poboljšati pristup pravima za marginalizovane grupe kroz iniciranje i izradu strategija socijalnog uključivanja na entiteskim i nivou Brčko distrikta BiH.
- Povećati kapacitet, efikasnost i vidljivost međusektorske Koalicije marginalizovanih grupa u BiH "KOMA", uz angažman zagovaranja u oblasti socijalnih javnih politika.
- Podsticati umrežavanje, saradnju i komunikaciju među organizacijama civilnog društva i povezanim zainteresovanim akterima u svjetlu mogućeg kandidatskog statusa BiH na evropskom putu
- Povećati znanje i značaj prednosti koje donosi proces pridruživanja Evropskoj uniji u vezi sa zaštitom socijalnih prava građana BiH, a samim tim i jačati podršku procesa integracija BiH u EU.

Realizovane su sve planirane aktivnosti, podijeljene u grupe prema osnovnim komponentama projekta:

- Istraživanje, priprema, izrada i objava dva policy dokumenta;
- Izrada i objavljivanje studije "Osnove i smjernice za razvoj strategija socijalnog uključivanja na nivou entiteta i Brčko distrikta BiH";
- Organizacija pet tematskih treninga;
- Aktivnosti zagovaranja za socijalnu uključenost sa fokusom na 20-30 zagovaračkih sastanaka, tri okrugla stola i tri SWOT/PEST radionice;
- Aktivnosti medijske kampanje, komunikacije i povećanje vidljivosti, kao i šira promocija projekta putem medija;
- Kreiranje i promocija dokumentarnog filma sa fokusom na socijalnu uključenost marginalizovanih grupa, te originalnog teksta i pjesme kampanje;
- Organizacija finalne projektne konferencije - "KOMA" Konvencije

Izrada i objavljivanje dva policy dokumenta i studije "Osnove i smjernice za razvoj strategija socijalnog uključivanja na nivou entiteta i Brčko distrikta BiH"

Dva policy dokumenta „Prema Evropskoj Uniji - Ključni problemi socijalnog uključivanja u BiH“ i „Prema Evropskoj Uniji - Preporuke za unaprjeđenje socijalnog uključivanja u BiH“ pripremljeni su, razmatrani sa relevantnim akterima, finalizirani i objavljeni u 2019.

(<https://sif.ba/Documents/Prvi%20policy%20papir%20finalna%20verzija.pdf>;

<https://sif.ba/Documents/Drugi%20policy%20papir-%20Prema%20Evropskoj%20Uniji%20-%20Preporuke%20za%20unaprije%C4%91enje%20socijalnog%20uklju%C4%8Divanja%20u%20BiH.pdf>)

Cilj prvog policy dokumenta bio je definisanje pristupa i koncepta strategija socijalnog uključivanja, uzimajući u obzir globalnu i situaciju u BiH, te konkretnije proces pristupanja BiH Evropskoj uniji koji zahtjeva razvoj politika socijalne uključenosti. S fokusom na identifikaciju ključnih problema s kojima se susreću ranjive grupe, ispitani su njihovi uzroci i posljedice, te dat pregled javnih politika (strategija, zakona) od značaja za socijalno uključivanje.

Drugi policy dokument sadrži genezu razvoja politika socijalne uključenosti i njihove uloge u EU strategijama poput Europa 2020. i Prema održivoj EU 2030. Posebna pažnja posvećena je metodi otvorene koordinacije i njenoj provedbi u BiH. Po prvi put u BiH, u kontekstu socijalne uključenosti, analiziran je i negativni uticaj prirodnih katastrofa. Takođe, posebna pažnja posvećena je i preporukama EU o neophodnim reformama koje BiH treba sprovesti, prezentovanim u Mišljenju Evropske komisije o zahtjevu BiH za članstvo u EU (29.05.2019.)

Priprema Strategija socijalnog uključivanja za Federaciju BiH, Republiku Srpsku i Brčko distrikt BiH napredovala je u skladu s planom bez obzira na izazove prouzrokovane pandemijom COVID-19, u punoj saradnji sa nadležnim ministarstvima Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH.

Tim eksperata je odabran u januaru 2020. na čelu sa Žarkom Papićem, tim liderom za izradu Strategija socijalnog uključivanja FBiH, RS i BD BiH i ekspertima u sastavu: Maida Fetahagić, Nataša Stevanović, Ljubo Lepir i Fahrudin Memić, završili su tri strategije za period 2021-2027. na BHS i engleskom jeziku u decembru 2020.

Studija "Osnove i smjernice za razvoj strategija socijalnog uključivanja na nivou entiteta i Brčko distrikta BiH" predstavlja krovni naziv za kompilaciju tri odvojene Strategije socijalnog uključivanja FBiH, RS i BD BiH koje su pripremili eksperti, koristeći jedinstveni metodološki pristup u izradi dokumenata.

(Strategija socijalnog uključivanja FBiH 2021-2027.:

https://sif.ba/Documents/Publikacije/2021/SSU_FBiH_2021_2027_bhs.pdf

Strategija socijalnog uključivanja RS 2021-2027.:

https://sif.ba/Documents/Publikacije/2021/SSU_RS_2021_2027_bhs.pdf

Strategija socijalnog uključivanja BD BiH 2021-2027.:

https://sif.ba/Documents/Publikacije/2021/SIS_BD_BiH_2021_2027_bhs.pdf)

Sve tri strategije, Federacije BiH, RS i BD BiH, usklađene su sa ciljem rješavanja ključnih pitanja socijalne uključenosti:

- Društveni položaj djece i mladih, posebno u kontekstu demografskog pada;
- Siromaštvo i nužnost njegovog smanjenja kroz politike socijalne uključenosti;
- Osobe s invaliditetom i borba za društvo jednakih mogućnosti;
- Rodni uzroci socijalne isključenosti;
- Osobe treće dobi i povratak dostojanstvenom životu bez siromaštva;
- Etnički uzroci socijalne isključenosti i važnost pune nacionalne jednakosti.

Rezultati lobiranja projektnog tima za usvajanje dokumenata su sljedeći:

- Parlament Federacije BiH je na sjednici održanoj 18. februara 2021. godine usvojio „Strategiju razvoja Federacije Bosne i Hercegovine 2021-2027.“ koju je predložila Vlada Federacije BiH, a izradio je Federalni zavod za programiranje razvoja uz učešće velikog broja aktera, uključujući i naš projekt. U ovoj Strategiji, Strateški cilj 2: Prioritetni i uključivi društveni razvoj, Prioritet 2.5. Smanjiti siromaštvo i socijalnu isključenost, mjera 2.5.1. Unaprjeđenje socijalne uključenosti marginalizovanih grupa navodi se: „...U narednom razdoblju potrebno je donijeti sveobuhvatan strateški dokument (Strategija socijalnog uključivanja) koji bi sadržavao specifične politike i programe usmjerene na grupe stanovništva koje su socijalno isključene ili u opasnosti od siromaštva i socijalne isključenosti... Potrebno je stalno razvijati svijest javnosti o značaju socijalne uključenosti“ (str. 51).
- Vlada Brčko distrikta BiH usvojila je 21. oktobra 2021. „Strategiju razvoja Brčko distrikta BiH 2021-2027.“, a Skupština Brčko distrikta BiH 19. maja 2021. Osnove ekspertski pripremljene Strategije socijalnog uključivanja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine za 2021-2027. u potpunosti su integrisane u Strategiju razvoja Brčko

distrikta BiH, što je veliki napredak u odnosu na prethodnu strategiju Brčko distrikta BiH.

- Planom rada Vlade Republike Srpske za 2018.-2022. godinu predviđena je izrada „Strategije razvoja socijalne zaštite Republike Srpske za 2021.-2027. U januaru 2021. Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske je dostavljen dokument „Strategija socijalnog uključivanja Republike Srpske za 2021.-2027.“ s preporukom da se njime koristi u izradi strategije.

Organizacija pet tematskih treninga

Pet treninga za različite učesnike Koalicije marginalizovanih grupa u BiH “KOMA” je uspješno realizovano u 2019. Treninzima je prisustvovalo ukupno 89 učesnika.

Tematske oblasti treninga bile su sljedeće: Strateško planiranje i prikupljanje sredstava, razvoj projektnih prijedloga, informacione i komunikacijske tehnologije (IKT) i društvene mreže, zagovaranje i promocija, šta je nama Evropska unija.

Zagovaračke aktivnosti u oblasti socijalnog uključivanja sa fokusom na 20-30 zagovaračkih sastanaka, tri okrugla stola i tri SWOT/PEST radionice

Tri okrugla stola organizovana su i održana u 2019. a u njihovom radu učestvovao je **71 učesnik** - internacionalne organizacije (8), nevladine organizacije (39), institucije (17), akademska zajednica (2), socijalna preduzeća (1) i agencije (4).

Tokom implementacije projekta, ukupno je održano dvadeset i četiri zagovaračka sastanaka sa predstavnicima institucija BiH. Svrha sastanaka sa svim relevantnim projektnim partnerima bila je lobiranje za institucionalnu podršku razvoju Strategija socijalnog uključivanja. Ostvarena je saradnja i dobijena podrška kroz sve održane zagovaračke sastanke:

- 1) Federalno ministarstvo rada i socijalne politike - načelnik Sektora za socijalnu, porodičnu i dječju zaštitu, (23.01.2019.);
- 2) Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, zamjenik direktora, Zdenko Milinović (25.01.2019.);
- 3) Federalni zavod za programiranje razvoja, direktor Ljubiša Đapan i zamjenik direktora Nijaz Avdukić (15.02.2019.);
- 4) Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS – zamjenik ministra, Pavle Paunić i šefica Odjela za porodičnu i dječju zaštitu, Branka Sladojević (18.02.2019.);
- 5) Federalno ministarstvo rada i socijalne politike - rukovodioc Sektora za zaštitu osoba s invaliditetom, civilnih žrtava rata, osoba s neratnim invaliditetom i vođenje Jedinstvenog registra korisnika novčanih naknada, Dobrica Jonjić (08.03.2019.);
- 6) Vlada Brčko Distrikta – šefica Odjeljenja za socijalnu zaštitu, Nataša Stevanović i šef Odjela za zdravstvo i druge usluge, Sabrija Čandić (08.07.2019.);

- 7) Direkcija za evropske integracije Vijeća ministara BiH, direktor Edin Dilberović (24.07.2019.)
- 8) Vlada Federacije BiH, potpredsjednik Vlade i ministar pri Ministarstvu rada i socijalne politike, Vesko Drljača (29.07.2019.);
- 9) Udruženje socijalnih radnika FBiH, predsjednik Mirnes Telalović (07.10.2019.);
- 10) Socijaldemokratska partija (SDP); predsjednik SDP-a, Nermin Nikšić i koordinator pripreme dokumenta "Plan 10 za našu zemlju", Nerin Dizdar (16.10.2019.)
- 11) G. Žarko Papić je također iskoristio radionicu za pripremu Strategije razvoja FBiH 2021-2027, te održao prezentaciju za 34 učesnika (31 državni službenik, 2 NVO i 1 internacionalnu organizaciju), (22.10.2019.);
- 12) Edin Dilberović, direktor Direkcije za evropske integracije Vijeća ministara BiH – DEI (03.06.2020.)
- 13) Miodrag Pandurević, pomoćnik ministra, Ministarstvo civilnih poslova BiH (16.06.2020.)
- 14) Darija Ramljak, pomoćnica direktora Direkcije za evropske integracije Vijeća ministara BiH – DEI (17.06.2020.)
- 15) Dr. Jasmin Komić, direktor Republičkog zavoda za statistiku (29.06.2020.)
- 16) Vladimir Makarić, pomoćnik ministra, Ministarstvo za zdravlje i socijalnu zaštitu Republike Srpske (30.06.2020.)
- 17) Mira Vasić, pomoćnica ministra, Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske (30.06.2020.)
- 18) Saša Jovetić, koordinator za EU integracije Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju Republike Srpske (30.06.2020.)
- 19) Vjekoslav Čamber, direktor Ureda za Evropske integracije Vlade Federacije BiH (02.07.2020.)
- 20) Miroslav Jurešić, pomoćnik ministra, Ministarstvo za rad i socijalnu politiku Federacije BiH (29.09.2020.)
- 21) Amila Opardija, stručna savjetnica za ekonomsku i socijalnu politiku Direkcije za evropske integracije Vijeća ministara BiH – DEI (17.12.2020.)
- 22) SDP BiH, Nermin Nikšić, predsjednik SDP BiH, Jasmin Imamović, potpredsjednik SDP BiH i Nerin Dizdar, član Glavnog odbora SDP BiH (12.03.2021.);
- 23) Predsjedništvo SDP-a BiH o Strategijama socijalnog uključivanja za FBiH, RS i BD BiH (29.04.2021.).

Organizovane su i održane tri SWOT/PEST radionice i online konsultacije u kojima je učestvovalo **67 učesnika** – nevladine organizacije (34), internacionalne organizacije (1), institucije (22), agencije (2), akademska zajednica (5), pojedinci (2), mediji (1).

Komunikacijske aktivnosti i povećanje vidljivosti, kao i jaka medijska promocija projekta

Projekat je postigao snažnu medijsku vidljivost – daleko veću od prvobitno planirane. Realizovane komunikacijske i aktivnosti vidljivosti osigurale su da mnogi građani BiH više puta dobiju informacije o projektu. **Ostvaren je ukupni projektni doseg (pokrivenost stanovništva) od 6.825.955 građana.** Zahvaljujući provedenoj medijskoj kampanji (uz inovativni pristup medijima i različite komunikacijske alate) značajno se povećao interes medija za rezultate projekta i generisao 73% više medijskih izvještaja od planiranih (**ukupno 139 medijskih**

izvještaja o projektu). Projektni tim kontinuirano je razvijao različite PR uradke kako bi povećao znanje i svijest građana zašto je socijalna uključenost važna i potaknuo donosiocima odluka da ubrzaju reforme. Kampanja na društvenim mrežama bila je kontinuirana tokom cijelog projektnog razdoblja.

Projekat su obilježile sljedeće komunikacijske/PR aktivnosti:

- Promocija šest projektnih događaja i organizacija šest prilika za medije, napisano je i distribuirano po šest najava i saopštenja za medije, od kojih svaka/o distribuirana/o na preko 50 adresa medija;
- Organizovana su medijska gostovanja (4 radijska i 9 televizijskih) i to:
 - Žarko Papić, direktor IBHI, gostovao je na **BH Radiju 1** u „Otvorenom studiju“ 08.07.2019. i na **TV Hayat** u emisiji „Dobar dan BiH“ 17.10.2019. Prezentovao je i govorio o prvom policy dokumentu „Prema Evropskoj uniji- Ključni problemi socijalnog uključivanja u BiH“;
 - Ranka Ninković-Papić gostovala je u otvorenom studiju **RTV Vogošća**, 21.10.2019. sa fokusom na poboljšanje partnerstva između vladinog i nevladinog sektora, posebno na razvoj Strategija socijalnog uključivanja u BiH;
 - **TV SA** je 13. oktobra 2020. u emisiji „Sarajevska špica“ sa Brankicom Rudan ugostila dr. Žarka Papića, direktora IBHI i tim lidera policy komponente projekta „Zastani i poslušaj“; Fikreta Zuku, direktora udruženja slijepih Kantona Sarajevo i zamjenika predsjednika Saveza slijepih Federacije BiH; Željka Volaša, predsjednika organizacije amputiraca „UDAS“ Republika Srpska iz Banja Luke na temu „Socijalno uključivanje u BiH - problemi i rješenja“. Gosti su tokom polusatne emisije razmijenili mišljenja i iskustva o važnosti strategija socijalnog uključivanja za napredak Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH, značaj i uticaj ovih dokumenata na kandidatski status BiH za članstvo u Evropskoj uniji.
 - **RTV HIT** iz Brčkog je 20. i 21. oktobra 2020. emitovao prilog o projektu u okviru centralne informativne emisije „Objektiv“, kao i intervju sa Žarkom Papićem, direktorom Inicijative za bolju i humaniju inkluziju (IBHI) i tim liderom policy komponente projekta „Zastani i poslušaj“, koji je naglasio značaj socijalnog uključivanja u BiH, kao i položaj marginalizovanih grupa i trenutne socio-ekonomske situacije u BiH. Isto tako, podsjetio je na važnost preporuka Evropske komisije iz Mišljenja Evropske komisije o BiH kandidaturi.
 - Ranka Ninković-Papić gostovala je u jutarnjem programu **BHRT** „Jutro za sve“ 03.12.2020. posvećenom internacionalnom danu osoba sa invaliditetom. Govorila je o ciljevima projekta kao odgovoru na probleme sa kojima se suočavaju marginalizovane grupe u bh društvu. Tom prilikom predstavila je i dokumentarni film „Zastani i poslušaj“

- kreiran u okviru projekta, koji kroz životne priče šest stvarnih aktera nastoji potaknuti i građane i donosiocce političkih odluka da se aktiviraju u pronalasku rješenja;
- Ranka Ninković-Papić gostovala je u otvorenom programu **radija Konjic**, 18.02.2021., i prezentovala FSU u BiH projektne aktivnosti sa posebnim akcentom na pjesmu kampanje i dokumentarni film zajedničkog imena „Zastani i poslušaj“;
 - Ranka Ninković-Papić gostovala je u IS magazinu radija Istočno Sarajevo, 26.02.2021. Predstavila je projektna postignuća i njegov uticaj na marginalizovane grupe;
 - Tematsko gostovanje posvećeno značaju Strategija socijalnog uključivanja FBiH, RS i BD BiH 2021-2027. upriličeno je u otvorenom programu **TVSA**, 01.05.2021. Gošća je bila Ranka Ninković-Papić;
 - **BH Radio 1** ugostio je Ranku Ninković-Papić, 25.05.2021. koja je predstavila rezultate 32-mjesečnog rada i najavila Finalnu projektну konferenciju;
 - Ranka Ninković-Papić je 23.06.2021. gostovala na **BHT 1**. Domaćin u studiju bio je Danko Delibašić. Tom prilikom predstavljena su sva projektna postignuća, finalna projektna konferencija, put i razvoj Koalicije „KOMA“. Vođen je dijalog o percepciji javnosti kada su u pitanju marginalizovane grupe, siromaštvu, socijalnom uključivanju i svakodnevnoj borbi za bolje i pravednije bh društvo;
 - Ranka Ninković-Papić gostovala je u centralnom informativnom programu **TV Zenica** „Zenicainfo“ 26.06.2021. Predstavila je projektne rezultate i različite metode njihovog postizanja, govorila o značaju i potrebi usvajanja Strategija socijalnog uključivanja, kao i o značaju Koalicije marginalizovanih grupa u BiH „KOMA“.
- Kreiran je i produciran **video spot „Zastani i poslušaj“** koji je najavio rad na aktivnijem socijalnom uključivanju i napuštanju koncepta pasivne socijalne zaštite, apelirajući na sve segmente društva da prihvate i promovišu jednake mogućnosti za sve građane. Spot, u trajanju 31 sekundu, nosi univerzalnu afirmativnu poruku prihvatanja različitosti i međusobnog razumijevanja. Promovisan je na javnim TV servisima (BHT, FTV i RTRS) u periodu od 21.08.- 21.09.2019. sa 94 emitovanja ili 2 914 sekunde u eteru, i dosegom kampanje od 1 108 009 osoba. Video spot je objavljen i promovisan 20.08.2019. na FSU u BiH YouTube kanalu sa 573,043 impresija i 322,535 pregleda. Promocija na FSU u BiH Facebook stranici takođe je bila veoma uspješna. U periodu od 22.08.-19.09.2019. video je imao 1 037 011 impresija, 222 849 pregleda i 1 169 reakcija.
- (Spot „Zastani i poslušaj“: https://www.youtube.com/watch?v=NiPT_tvyY9s)
- Projektna kampanja na društvenim mrežama (Facebook i YouTube) uključivala je produkciju i promociju **video infografike „Zastani i poslušaj-Zašto je važna socijalna uključenost“** u novembru 2019. Promocija ovog videa ostvarila je doseg od 72 695 osoba i 2 628 angažmana za manje od mjesec dana. Kreirana je i verzija sa titlovima na engleskom jeziku.
- Kreirana su i objavljena tri medijska članka:

- „**Zastani i poslušaj-zajedno smo jači**“, intervju sa Selvedinom Dedićem, članom Koalicije „KOMA“ Zenice (pokrivenost/doseg objave obuhvatio je 188 619 osoba kroz 4 štampana izdanja najtiražnijih bh novina);
 - „**Niko ne smije biti isključen**“, novinski članak sa pet intervju sa ekspertima za izradu Strategija socijalnog uključivanja (pokrivenost/doseg objave obuhvatio je 601.756 osoba kroz 5 štampanih izdanja najtiražnijih bh novina i 22.922 osobe putem 9 najfrekventnijih bh web portala);
 - „**Borba za bolje i pravednije društvo**“, priča o uticaju i postignućima projekta (pokrivenost/doseg objave obuhvatio je 383 835 osoba putem 4 štampana izdanja najtiražnijih bh novina i 19 265 osoba putem 9 najfrekventnijih bh web portala).
- Drugi audio-vizuelni medijski sadržaji koji su kreirani i objavljeni tokom projektne implementacije su:

Pet priča u fokusu i dvije „Zastani i poslušaj“ kompilacije

- Prva priča u fokusu govori o **Tatjani Kosak**, predsjednici udruge "Utjeha" iz **Širokog Brijega**, članici Koalicije marginalizovanih grupa u BiH "KOMA", samohranoj majci dvoje djece i osobi sa invaliditetom. Njena priča, u trajanju 3:01 minute, objavljena je na FSU u BiH YouTube kanalu i promovisana na FSU u BiH Facebook stranici 08.10.2019. sa 3 520 angažmana. Priča je stigla do 140 951 osoba u okviru facebook kampanje.
(Dostupno na linku: <https://www.youtube.com/watch?v=IH7tFqkPxQg&t=3s>)
- Druga priča u fokusu govori o **Nebojši Kolaku iz Trebinja**, aktivisti, članu Koalicije marginalizovanih grupa u BiH - KOMA, novinaru, civilnoj žrtvi rata, osobi sa invaliditetom, te uskoro i diplomiranom pravniku. Njegova priča, u trajanju 3:01 minute, objavljena je 22.10.2019 na FSU u BiH YouTube kanalu sa 3 513 pregleda i promovisana na FSU u BiH Facebook stranici, gdje je kampanja stigla do 57 232 osoba.
(Dostupno na linku: <https://www.youtube.com/watch?v=3KJDvh97AV4&t=1s>)
- Treća priča u fokusu sa **Aidom Šahmanović iz Sarajeva**, diplomiranom ekonomisticom i majkom blizanaca u autističnom spektru, na emotivan način govori o majčinskoj ljubavi kao pokretačkoj snazi za borbu protiv neosvještenosti, stigme i netolerancije u bh društvu, kao i o birokratskim preprekama za osobe sa invaliditetom. Ova priča, u trajanju 3:01 minute, objavljena je 17.01.2020. na FSU u BiH YouTube kanalu sa 19 200 pregleda i 149 300 impresija, te je promovisana na FSU u BiH Facebook stranici sa dosegom 102 083 osoba. Kreirana je i verzija sa titlovima na engleskom jeziku.
(Dostupno na linku: <https://www.youtube.com/watch?v=9T5Wog8F36E&t=9s>)
- Četvrta priča u fokusu posvećena Udruženju za pomoć oboljelim od karcinoma „**Sutra je novi dan**“ iz **Velike Kladuše** govori o značaju grupne podrške osobama oboljelim od karcinoma. Udruženje nosi naziv u sjećanje na pjevačicu Donnu Ares, čije pjesme šalju poruku onima koji se bore sa opakom bolešću da je sutra novi dan i da ne odustaju od borbe. Ova priča, u trajanju 3:29 minute, objavljena je i promovisana 10.09.2020. na

FSU u BiH YouTube kanalu sa 19 200 pregleda i 149 300 utisaka, kao i na FSU u BiH Facebook stranici sa 4 740 angažmana i dosegom od 130 640 osoba.

(Dostupno na linku: <https://www.youtube.com/watch?v=IEUTQcyikKI&t=9s>)

- Peta priča u fokusu govori o preduzeću za zapošljavanje invalida **“Patriot” iz Bijeljine** koje uspješno posluje proteklih 20 godina, zapošljava 31 osobu i dokazuje da osobe sa invaliditetom posjeduju znanje, sposobnosti i volju za aktivno učešće na tržištu rada i doprinose izgradnji boljeg bh društva. Zapošljavanje osoba sa invaliditetom je jedan od osnovnih uslova za osiguranje socijalne uključenosti. Ova priča, u trajanju 4:16 minuta, objavljena je i promovisana 26.04.2021. na FSU u BiH YouTube kanalu sa 2115 angažmana i 1019 pregleda, dok su promotivne aktivnosti na FSU u BiH Facebook stranici rezultirale dosegom od 63 787 osoba.

(Dostupno na linku: <https://www.youtube.com/watch?v=6JKwLghl4oE>)

- **Prva video kompilacija „Zastani i poslušaj“** objedinjuje istoimeni spot i priče u fokusu sa Tatjanom Kosak, predsjednicom udruge građana, roditelja, prijatelja, osoba s invaliditetom i posebnim potrebama **“Utjeha” Široki Brijeg; Aidom Šahmanović, diplomiranom ekonomisticom iz Sarajeva i majkom blizanaca u autističnom spektru; Nebojšom Kolakom, civilnom žrtvom rata iz Trebinja i članicama udruženja za pomoć oboljelim od karcinoma “Sutra je novi dan” iz Velike Kladuše.** Ova kompilacija uradaka, u trajanju od 01:19 minuta, objavljena je i promovisana 08.09.2020. na FSU u BiH YouTube kanalu sa 2 301 pregleda, promotivne aktivnosti na FSU u BiH Facebook stranici imale su doseg od 137 719 osoba.

(Dostupno na linku: <https://www.youtube.com/watch?v=PTcYJ0ciLXg>)

- **Druga video kompilacija „Zastani i poslušaj“** predstavlja video fragmente svih uradaka nastalih u okviru projekta - "Zašto je važna socijalna uključenost", trailer dokumentarnog filma "Zastani i poslušaj", spot "Zastani i poslušaj", kao i priče u fokusu sa Tatjanom Kosak, predsjednicom udruge **“Utjeha” iz Širokog Brijega; Aidom Šahmanović, diplomiranom ekonomisticom iz Sarajeva i majkom blizanaca u autističnom spektru; Nebojšom Kolakom, civilnom žrtvom rata iz Trebinja; članicama udruženja za pomoć oboljelim od karcinoma “Sutra je novi dan” iz Velike Kladuše i preduzećem za zapošljavanje invalida "Patriot" iz Bijeljine.** Ova kompilacija, u trajanju 03:41 minute, objavljena je i promovisana 28.05.2021. na FSU u BiH YouTube kanalu sa 79 493 pregleda i dosegom od 152 100 osoba, dok je promotivna kampanja na FSU u BiH Facebook stranici zabilježila 253 500 angažmana i doseg od 27 897 osoba.

(Dostupno na linku: <https://www.youtube.com/watch?v=8KKgxRNFpzc>)

U sklopu PR aktivnosti i kampanje podizanja svijesti kreiran je **dokumentarni film „Zastani i poslušaj“**, u trajanju 51 minuta, sa fokusom na socijalno uključivanje marginalizovanih osoba i grupa kroz predstavljanje šest priča i karaktera iz stvarnog života.

Produkcija dokumentarnog filma **“Zastani i poslušaj”** je završena sredinom oktobra 2020. Osnovni motiv za film je ljudska inspiracija u ostvarenju ciljeva i nezaustavljivom napretku.

Najava za film je postavljena na web stranice sif.ba i euresurs.ba, a na Facebook-u je imala 60.022 pregleda. Film je premijerno prikazan u Sarajevu 17. oktobra 2020. u gradskoj Vijećnici i u Banja Luci 23. oktobra 2020., u Narodnom pozorištu Republike Srpske. Broj zvanica je bio ograničen u oba grada zbog sigurnosnih mjera koje su bile na snazi tokom pandemije COVID-19 (kumulativno 80 zvanica), što nije ugrozilo izvrstan odziv medija i intenzivnu medijsku pokrivenost širom BiH, uz izvještaje da film zrači svjetlom, pozitivnom afirmacijom ljudske volje i ljepotom ljudskog bića.

U svrhu promotivnih aktivnosti kreirani su: Verzija sa prilagođenim titlovima za slabovidne i gluhe/nagluhe osobe na bosanskom jeziku; verzija sa titlovima na engleskom jeziku, verzija sa prilagođenim titlovima za slabovidne i gluhe/nagluhe osobe na engleskom jeziku, dva trailera (01:13 minuta i 0:50 sekundi) i 7 teasera (Zastani i poslušaj teaser i za svakoga aktera pojedinačno - Azru Dedić iz Bihaća, Nadinu Imamović iz Sarajeva, Biljanu Nedić, Harisa Eminovića i Vanju Čolić iz Banja Luke, te Kristijanu Nikolić iz Mostara).

FSU u BiH dokumentarni film „Zastani i poslušaj“ objavljen je i promovisan 26.11.2020. na FSU u BiH YouTube kanalu sa 6.445 pregleda i 58,400 impresija, dok je promocija na FSU u BiH Facebook stranici imala doseg od 90.287 osoba, primila 308 like-ova i 38 puta podijeljena.

U dodatku, film je besplatno emitovan na 10 bh televizijskih stanica, uključujući sva tri javna servisa (RTRS, BHT 1 i FTV) i 7 lokalnih tv stanica (TV Visoko, TV Bugojno, TV Goražde, TV TK, ELTA HD, RTV Vogošća i TV USK), sa repriznim emitovanjima ukupno 14 puta, što je 42,896 sekundi u eteru. TV promocija je imala doseg od 483.704 osoba.

(Dokumentarni film „Zastani i poslušaj“ dostupan za pregled na linku: <https://www.youtube.com/watch?v=VlfGfBDfBOQ&t=119s>)

Pjesma kampanje „Zastani i poslušaj“ sa originalnim tekstom i kompozicijom završena je u oktobru 2020.

Tekst pjesme govori o ugroženoj populaciji na potpuno drugačiji način. Autor ih vidi kao boje koristeći moto „Zastani i poslušaj“ u refrenu, sa emotivnom i iskrenom porukom ljudima da prihvate sve marginalizovane

ljude, a ne da zatvaraju oči i okreću im leđa.

Spot za pjesmu objavljen je i promovisan 25.01.2021. na FSU u BiH YouTube kanalu sa dosegom od 537 osoba, kao i na FSU u BiH Facebook stranici sa 582 angažmana. Distribuisana je na 141 adresu radijskih stanica u cijeloj BiH. 8 radio stanica ju je premijerno emitovalo (Radio

Vitez, Radio Konjic, Radio Donji Vakuf, Radio Olovo, Radio Gradačac, Radio Ilijaš, Radio Kiss FM Sarajevo i Radio Istočno Sarajevo) a 4 radijska web portala objavila su i priču o pjesmi radiovitez.ba, radiodonjivakuf.com.ba, radio.olovo.ba, radioilijas.ba.

(Pjesma „Zastani i poslušaj“ dostupna na linku:
<https://www.youtube.com/watch?v=w6HW3Sl0Vc0>).

Spot za pjesmu i dokumentarni film “Zastani i poslušaj” upisani su u knjigu evidencije autorskih djela i predmeta srodnih prava koja se vodi u Institutu za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine. Svako neovlašteno kopiranje i postavljanje na druge kanale je zabranjeno i krši odredbe Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava, Sl. Novine BiH, broj: 63/10.

- Pored kontinuirane promocije projekta u medijima (portalima, televizijskim i radio stanicama, novinama), na socijalnim mrežama i FSU u BiH web stranici, promocija je bila konstantna i na **EUResurs.ba**, centru za informisanje i promociju projekata koje implementiraju OCD. Statistički podaci govore da je podstranicu „Zastani i poslušaj“ projekta posjetilo **1,8%** od ukupnog broja posjetilaca Euresurs-a. FSU u BiH je na ovoj stranici objavila ukupno 35 članaka na BHS i engleskom jeziku, dok je u rubrici publikacija FSU u BiH objavila 13 dokumenata- pet na BHS i osam na engleskom jeziku.

Organizacija finalne projektne konferencije -"KOMA" Konvencije

Zbog okolnosti uzrokovanih pandemijom COVID-19 Finalna projektne konferencija organizovana je kao kombinovani/hibridni događaj 25.05.2021. u Međunarodnom centru za djecu i omladinu Novo Sarajevo (Centru za mlade Grbavica). Dio učesnika prisustvovao je putem Zoom platforme, a dio u direktnom programu – ukupno **63 predstavnika** organizacija civilnog društva koji se bave problemima marginalizovanih grupa u BiH, institucija vlasti i akademske zajednice. Tom prilikom FSU u BiH i IBHI predstavili su najznačajnija postignuća dvoipogodišnjeg rada. Među njima su tri moderne Strategije socijalnog uključivanja, ekspertske pripremljene za Federaciju BiH, Republiku Srpsku i Brčko distrikt BiH za period 2021 -2027. i usklađene sa standardima Evropske unije; spot za pjesmu kampanje „Zastani i poslušaj“, istoimenu Kompilaciju u kojoj su objedinjeni projektni video uradci uz pomoć kojih su bh javnosti i šire prezentovani položaj i uloga marginalizovanih grupa u razvoju socijalnih politika za društvo jednakih mogućnosti u BiH.

Opšti zaključak i mišljenje učesnika/ca Finalne projektne konferencije bio je da je projekat „Izgradimo zagovaračku platformu za socijalnu uključenost u Bosni i Hercegovini-Zastani i poslušaj“, uz podršku Evropske unije i UNICEF-a, doprinio progresivnijim BiH koracima ka Evropskoj uniji.

Za Konferenciju je pripremljen tekst “Strategije socijalnog uključivanja-značaj i uloga” koji je bio uvod za diskusiju (Dostupan na:
https://sif.ba/Documents/Publikacije/2021/SSU_znacaj_i_uloga.pdf).

- Članstvo u Koaliciji marginalizovanih grupa u BiH „KOMA“ tokom projektne implementacije povećano je na **121 članicu** (Lista aktivnih članica dostupna je na linku: https://koma.ba/bos/Clanice/Clanice_koalicije_KOMA).
- Tokom cijelog perioda projektne implementacije FSU u BiH provela je procedure za ukupno **18 javnih nabavki**, u skladu sa Ugovorom potpisanim sa Delegacijom Evropske unije u BiH.

PROJEKAT “IZGRADANJA KAPACITETA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA ZA AKTIVNO ZAGOVARANJE ULOGE MARGINALIZOVANIH GRUPA U PROCESU PRIDRUŽIVANJA EVROPSKOJ UNIJI”

Ukupna vrijednost projekta „Izgradnja kapaciteta organizacija civilnog društva za aktivno zagovaranje uloge marginalizovanih grupa u procesu pristupanja Evropskoj uniji“ bila je 47.130,00 EUR za period od sedam mjeseci, od 01. oktobra 2020. do 30. aprila 2021.

FSU u BiH je projekt implementirala uz podršku Ambasade Savezne Republike Njemačke u BiH. Ranka Ninković-Papić, direktorica FSU u BiH, završni izvještaj o implementaciji projekta predstavila je Ambasadi Savezne Republike Njemačke u BiH, 28.05.2021.

Projektni ciljevi i očekivani rezultati su u potpunosti ostvareni.

Projektni cilj 1: Povećati angažman organizacija civilnog društva koje predstavljaju marginalizovane grupe i poboljšati razumijevanje prednosti i vrijednosti njihove uloge u procesu pristupanja Evropskoj uniji.

Očekivani projektni rezultat 1: Uspostavljeni mehanizmi za dijalog sa marginalizovanim i ugroženim građanima i grupama koji omogućavaju proces pristupanja BiH Evropskoj uniji putem očuvanja međusobnog povjerenja, podrške i razmjene zajedničkih vrijednosti;

Projektni cilj 2: Ojačati vještine zagovaranja odabranih organizacija civilnog društva koje predstavljaju marginalizovane grupe s ciljem omogućavanja učešća i utjecaja na javnu politiku u oblasti socio-ekonomskog razvoja i prava u svjetlu pristupanja Evropskoj uniji.

Očekivani projektni rezultat 2: O snažene organizacije civilnog društva koje predstavljaju marginalizovane grupe u BiH za promociju, razmatranje i zagovaranje građanskog, participativnog i procesa uključivanja na putu pristupanja Evropskoj uniji.

Projektni cilj 3: Potaći umrežavanje i saradnju među organizacijama civilnog društva koje predstavljaju marginalizovane grupe u BiH iz oba entiteta i Brčko distrikta BiH, radi unapređenja zajedničkih ciljeva i jačanja uloge marginalizovanih grupa u procesu pristupanja Evropskoj uniji.

Očekivani projektni rezultat 3: Povećana svijest organizacija civilnog društva koje predstavljaju marginalizovane grupe u BiH o važnosti njihove uloge u procesu pristupanja Evropskoj uniji.

Opšti cilj projekta bio je razviti i ojačati kapacitete organizacija civilnog društva za aktivno učešće u kreiranju politika i zastupanje marginalizovanih grupa kako bi se promovisala svijest organizacija civilnog društva o odgovornosti javnog predstavljanja marginalizovanih grupa i interakcije s državnim akterima u zagovaranju politika koje služe tim grupama, posebno u kontekstu pristupanja Evropskoj uniji.

Efektan kampanja na FSU u BiH web stranici i društvenim mrežama, FSU u BiH Facebook stranici i YouTube kanalu, korištena je za promociju rezultata projekta tokom cijele implementacije, a kako bi se javnosti pomoglo da bolje razumije osjetljiva pitanja s kojima se marginalizovane osobe i grupe suočavaju na svom putu stvaranja društva jednakih mogućnosti.

Realizovane su sve planirane projektne aktivnosti kako slijedi:

Pripremna faza

- Završene su interne logističke pripreme za implementaciju projekta;
- Pripremljen je FSU u BiH detaljni Akcioni plan za provedbu projekta;
- PR eksperti i podrška za kampanju na socijalnim mrežama su odabrani;
- Kreirani su slogan projekta "Make it louder" (BHS: Glas do daske) i projektni plakat na BHS i engleskom jeziku;
- Na vrijeme je završena izrada projektnog letka/afiše. Slogan projekta "Glas do daske, tekst i dizajn bili su edukativni i privlačni sa ključnom porukom važnosti uloge bh. organizacija civilnog društva (OCD) u zagovaranju ispunjavanja uslova za članstvo BiH u Evropskoj uniji. Štampano je 500 primjeraka, kasnije distribuirano različitim akterima;

Izgled projektnog letka/afiše

- Roll-up banner projekta (BHS i ENGL verzija) štampani su prema kreiranom i odobrenom grafičkom dizajnu.

Istraživanje tematskih oblasti za projektne treninge namjenjene OCD koje predstavljaju marginalizovane grupe

FSU u BiH je u novembru 2020. izvršila procjenu nivoa znanja među članovima Koalicije “KOMA”, te odabrala metodu za utvrđivanje da li postoji potreba za obukom i, ako postoji, šta je potrebno za osposobljavanje OCD-a marginalizovanih grupa. Procjena potreba za obukom pomogla je FSU u BiH da precizno identifikuje nivo stvarnog stanja u ciljanom istraživanju, stvarne sposobnosti učesnika, željene vještine i kompetencije. Proces je takođe pomogao trenerima da finaliziraju programe obuka.

FSU u BiH pripremila je izvještaj o provedenom istraživanju.

Treninzi

Prvi trening **“Ciljana komunikacija i izgradnja planova zagovaranja”** održan je 08. i 09. decembra 2020. u Sarajevu, Hotel Grand. Svrha treninga bila je edukacija predstavnika organizacija civilnog društva marginalizovanih grupa o različitim alatima potrebnim za planiranje i implementaciju medijskih i zagovaračkih kampanja, te njihovom značaju. **Predstavnici 17 OCD-a** iz cijele BiH učestvovali su u treningu. Tijekom treninga učesnici su se upoznali sa alatima za planiranje i provedbu različitih zagovaračkih intervencija koje će doprinijeti ispunjavanju standarda iz poglavlja 19 “Socijalna politika i zapošljavanje” pregovaračkog procesa za pristupanje BiH EU. Trenerica Brankica Rudan moderirala je tematski blok “Kako komunicirati s medijima”, trenerica Merima Spahić predstavila je načine zagovaranja i korištenja eksternih komunikacija u procesu zagovaranja, a trener Edin Spahić govorio je o važnosti vizualnog identiteta na društvenim mrežama, osmišljavanju slogana kampanje, grafičkim rješenjima i dizajnu popratnih promotivnih materijala kampanje.

Mediji: Fena, Vijesti.ba i Bosanski.com izvijestili su o održanom treningu.

Drugi trening **“Kako koristiti društvene mreže za digitalno zagovaranje”** održan je 01. i 02. februara 2021., hotel Holiday. Svrha treninga je bila jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva koje predstavljaju marginalizovane grupe za sticanje znanja o osnovama digitalnog zagovaranja. U treningu je učestvovalo **19 predstavnika OCD**. Trening je učesnicima pružio vještine za korištenje društvenih medija kako bi poboljšali svoju socijalnu i ekonomsku integraciju u zajednicama. Trener Edin Spahić moderirao je tematski blok „Značaj vizualnog identiteta organizacije, projekta i kampanje“, trener Muamer Sijerčić moderirao je tematski blok „Zašto i kako biti prisutan na socijalnim mrežama“, a trenerica Merima Spahić objasnila je značaj komunikacije i vođenja kampanje na društvenim mrežama.

Za slijepe učesnike treninga snimljene su audio verzije projektnih materijala - afiše i osnovnih segmenata Poglavlja 19 „Socijalna politika i zapošljavanje“.

Mediji: Nezavisne.com i Bijeljina.online izvjestili su o održanom treningu.

Video

Predstavnici marginalizovanih grupa učestvovali su u pripremi 9-minutnog videa “Glas do daske” te sarađivali prilikom planiranja i izrade koncepta. Nakon detaljnog, uključujućeg pristupa istraživanju i identifikaciji sugovornika, odabrana su četiri različita predstavnika marginalizovanih grupa, aktera u videu snimljenom u gradovima širom BiH: Suada Harčević ispred Udruženja žena za održivi razvoj „Vakat“ Jezerski, Bosanska Krupa; Nihad Kadić ispred Udruženja za pomoć osobama sa metalnim poteškoćama „Zajedno smo jači“ Gračanica, Dejan Grgić ispred Udruženja omladine sa invaliditetom „InfoPart“ Banja Luka i Nasija Džihanović ispred Udruženja za pomoć oboljelim od karcinoma „Sutra je novi dan“ Velika Kladuša. Video je snimljen na izvornim lokacijama gdje predstavnici marginalizovanih grupa žive i rade, u svom svakodnevnom okruženju (organizacija, kod kuće, na ulici, s prijateljima...).

Produciran je sa BHS titlovima prilagođenim slabovidnim i gluhim/nagluhim osobama, a kreirana je i verzija videa sa titlovima na engleskom jeziku, te najavni trailer videa.

Najava videa "Glas do daske" objavljena je i promovisana 17.03.2021. na FSU u BiH YouTube kanalu i na Facebook stranici. Video je dan poslije, 18.03.2021. objavljen i promovisan na FSU u BiH YouTube kanalu i na Facebook stranici, a TV kuće RTV Jablanica i TV USK emitovale su video 15. i 16. aprila 2021.

(Video „Glas do daske“ dostupan je na linku:

<https://www.youtube.com/watch?v=KayRtroipok&t=2s>)

Info-grafike

Dizajnirano je 6 Info-grafika o socijalnim pravima u svjetlu procesa pristupanja Evropskoj uniji, obogaćene visokokvalitetnim, prodornim fotografijama i grafičkim rješenjima, koje su

objavljene i promovisane jednom mjesečno tokom projektne implementacije s ciljem informisanja javnosti o značaju određenog problema, kako slijedi:

- Uslovi za pristup BiH Evropskoj uniji, 06.01.2021.
- Socijalna politika i zapošljavanje žena sa sela, 29.01.2021.
- Socijalno uključivanje mladih sa invaliditetom, 10.02.2021.
- Socijalno uključivanje i zaštita marginalizovanih osoba, 20.02.2021.
- Zdravlje i socijalna zaštita, 10.03.2021,
- Rodna ravnopravnost i zapošljavanje na tržištu rada, 08.04.2021.

Prikaz projektnih Info-grafika

Promocija svih Info-grafika na FSU u BiH i KOMA Facebook stranicama ispraćena je velikim interesom javnosti za odabrane tematske oblasti.

Okrugli stolovi

Prvi okrugli sto „Provedba Akcionog plana za implementaciju ciljeva Deklaracije marginalizovanih grupa u BiH“ održan je u Sarajevu, 17.12.2020. u hotelu Holiday. Moderator

je bio Žarko Papić. Događaju je prisustvovalo **18 predstavnika/ca** institucija i organizacija civilnog društva koje se bave problemima marginalizovanih grupa u BiH. Dato je i usvojeno nekoliko vrijednih prijedloga i inputa za provođenje Akcionog plana za provedbu Deklaracije marginalizovanih grupa u BiH, u svjetlu procesa pristupanja EU.

Okrugli sto je privukao veliku pažnju medijskih kuća, o zaključcima su izvještavali: Fokus, Glas Krajine, Radio Sarajevo, Fena, Source, Magazin Start i RTV Slon.

Drugi okrugli sto „Provedba Akcionog plana za implementaciju ciljeva Deklaracije marginalizovanih grupa u BiH“ održan je u Banja Luci, 24.02.2021. u hotelu Courtyard by Marriott. Moderator je bio Žarko Papić. Događaju je prisustvovalo **23 predstavnika/ca** institucija, organizacija civilnog društva koje se bave problemima marginalizovanih grupa u BiH, međunarodne i akademske zajednice koji su aktivno raspravljali i dali doprinos u donošenju zaključaka okruglog stola. Cilj organizacije bio je jačanje uloge marginalizovanih grupa u rješavanju društvenih i ekonomskih problema, te aktivno učešće u procesu zagovaranja promjena zakonodavstva u skladu sa preporukama Evropske komisije, a koji se tiču lošeg trenutnog položaja marginalizovanih grupa. Ovom prilikom FSU u BiH je također predstavila "Toolkit webinar" interaktivni, edukativni alat o zagovaranju namjenjen marginalizovanim grupama u BiH.

I ovaj događaj izazvao je veliki interes medija, a o njemu se izvještavali: BHT1, BH Radio 1, Slobodna Bosna, Beta.ba i Ljepota i zdravlje.

Okrugli stolovi održani u Sarajevu i Banja Luci

Interaktivni Toolkit webinar o zagovaranju

Toolkit-webinar o zagovaranju (video u trajanju 6:44 minute, sa pripadajućih 6 statičnih grafika “Kako da”) finaliziran je i objavljen na FSU u BiH web stranici, 25.02.2021.

Ovaj alat korisnicima je kontinuirano na raspolaganju za korištenje. Riječ je o audio - vizuelnim uputstvima kako uspješno kreirati zagovaračku kampanju koristeći dostupne komunikacijske

instrumente, interaktivnom alatu koji olakšava razumijevanje procesa zagovaranja organizacijama civilnog društva koje predstavljaju marginalizirane grupe u BiH i pomaže im prilikom dizajniranja i promovisanja zagovaračkih aktivnosti. Toolkit webinar je u potpunosti prilagođen za korištenje osobama s invaliditetom (prilagođeni titlovi i glasovne smjernice).

(Toolkit webinar dostupan je na linku:

https://sif.ba/bhs/Novosti/Clanak/FSU_u_BiH_PREDSTAVLJA_TOOLKIT_WEBINAR_ZA_OCD_KOJE_PREDSTAVLJAJU_MARGINALIZOVANE_GRUPE)

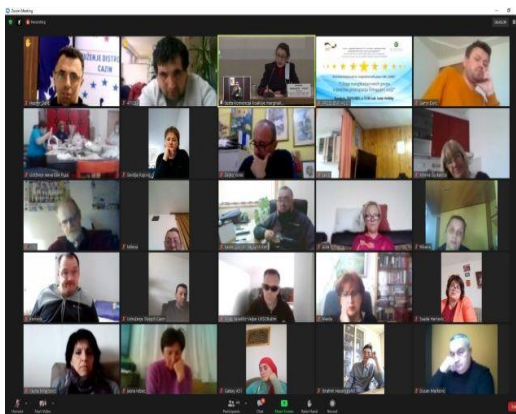
Konvencija Koalicije marginalizovanih grupa u BiH – KOMA

Šesta konvencija Koalicije marginalizovanih grupa u BiH „KOMA“ održana je 18.03.2021. u Sarajevu, u hotelu Holiday. Moderator Konvencije bio je Žarko Papić. S obzirom na okolnosti uzrokovane pandemijom COVID-19, Konvencija je organizovana kao kombinovani događaj - dio učesnika događaju je prisustvovao online, a dio programu u sali hotela. Konvenciji je ukupno prisustvovalo **68 učesnika** iz cijele BiH, 47 online i 21 učesnik u konferencijskoj sali. Na temelju tri prikupljene ponude za IT/Zoom podršku, Agencija „Proevent“ odabrana je kao najpovoljnija i najkvalitetnija ponuda. Nekoliko ključnih zaključaka doneseno je na „KOMA“ Konvenciji. Pandemija koronavirusa izrazito je pogoršala socijalnu situaciju u BiH. U najranjivijem položaju su osobe s invaliditetom i druge marginalizovane grupe – posebno je otežan pristup zdravstvenim uslugama. Povećano je i opšte siromaštvo.

FSU u BiH je tokom šeste Konvencije „KOMA“ predstavila video „Glas do daske“, Toolkit-webinar o zagovaranju, animirane video grafike za promociju Akcionog plana za provedbu ciljeva Deklaracije marginalizovanih grupa u BiH i šest projektnih infografika. Svi uradci kreirani tokom projektne implementacije posebno su prilagođeni za kombinovani, hibridni događaj.

Mediji su ispratili i ovaj FSU u BiH događaj, i to: TV Sarajevo, Fena, Nezavisne novine, Mreža za izgradnju mira, Senzor, Hayat i BH Radio 1.

Sa VI Konvencije Koalicije marginalizovanih grupa u BiH „KOMA“

PR podrška i kampanja na društvenim mrežama

Kampanja na društvenim mrežama, posebno na FSU u BiH Facebook stranici i FSU u BiH YouTube kanalu podrazumijevala je promociju svih projektnih aktivnosti i događaja. Kampanja je bila orijentisana na povećanje svijesti javnosti o ulozi i značaju marginalizovanih grupa u procesu pristupanja BiH Evropskoj uniji, dok istovremeno utiče na širu javnost ciljajući ka otvorenijem i uključujućem konceptu.

PR eksperti su osigurali monitoring svih projektnih aktivnosti u saradnji sa FSU u BiH, kao i medijsko praćenje svih projektnih događaja.

Kreirane su, producirane i promovisane animirane video grafike za društvene mreže u cilju nastavka promocije Akcionog plana za provedbu ciljeva Deklaracije marginalizovanih grupa u BiH (video u trajanju 3 minute i pet statičnih grafika). Video i statične grafike temelje se na sadržaju projektnih materijala „Glas do daske“. Cilj kampanje i ovoga metoda komunikacije bio je objasniti javnosti zašto su marginalizovane grupe važne u procesu pristupanja BiH Evropskoj uniji, na koji način mogu doprinijeti tom procesu, te s kojim problemima se kontinuirano susreću.

Audio-vizualne grafike su, pored VI Konvencije Koalicije KOMA, promovisane do kraja projektne implementacije na FSU u BiH društvenim mrežama (Facebook, YouTube), te web stranici FSU u BiH.

(Video grafike su dostupne na linku: https://www.youtube.com/watch?v=E0oIL_I5IPw)

OSTALE PROVEDENE, TRENUTNE I BUDUĆE FSU u BiH AKTIVNOSTI

FSU u BiH podrška implementaciji IBHI projekta "Dodatno finansiranje projekta podrške pripremi Strategija socijalnog uključivanja u BiH"

U periodu 01.05.2021. -31.10.2021. realizovan je IBHI projekat "Dodatno finansiranje projekta podrške pripremi Strategija socijalnog uključivanja u BiH", podržan od strane FOD BiH, koji je dodatnim aktivnostima podržao najvažnije aktivnosti projekta "Izgradimo zagovaračku platformu za socijalnu uključenost - Zastani i poslušaj", koji je FSU u BiH implementirala u partnerstvu sa IBHI-jem, uz podršku Evropske unije i UNICEF-a.

Žarko Papić, direktor IBHI, donatoru (FOD BiH) je 18.11.2021. predstavio finalni izvještaj o implementaciji projekta i aktivnostima provedenim u saradnji sa FSU u BiH projektnim timom, a koji je prihvaćen od strane donatora.

Projekat je u fokusu imao sljedeće aktivnosti, koje su u potpunosti realizovane:

- Aktivnosti na usvajanju i provedbi strategija socijalnog uključivanja na nivou entiteta i Brčko distrikta BiH;
- Učešće marginalizovanih grupa u zagovaranju usvajanja strategija socijalnog uključivanja;
- Aktivnosti zagovaranja socijalnog uključivanja, mediji i PR kampanja u svjetlu budućeg kandidatskog statusa BiH na njenom putu ka EU.

Zagovaračke aktivnosti na usvajanju i provedbi strategija socijalnog uključivanja na nivou entiteta i Brčko distrikta BiH, pored zagovaračkih sastanaka i drugih aktivnosti predstavljenih u sekciji realizovani projekti - „Izgradimo zagovaračku platformu za socijalnu uključenost u BiH-Zastani i poslušaj“, su nastavljene:

- Na konferenciji "Socijalno poduzetništvo i njegov značaj za ranjive društvene grupe" (UNICEF, USAID, Savez socijalnih radnika FBiH) održanoj u periodu 30.09.-01.10.2021., Žarko Papić je bio uvodničar na panelu sa temom "Socijalno poduzetništvo kao inovativni model zapošljavanja ranjivih društvenih grupa";
- Na konferenciji "Sedmica održivog razvoja u BiH-Značaj socijalne zaštite u kontekstu ciljeva održivog razvoja u BiH" (UNDP) održanoj 04.10.2021., Žarko Papić je bio uvodničar na panelu "Značaj socijalne zaštite u kontekstu ciljeva održivog razvoja u BiH".

U cilju učešća marginalizovanih grupa u zagovaranju usvajanja strategija socijalnog uključivanja organizovana je Međuentitetska fokus grupa na temu "Održivi razvoj i socijalno uključivanje" koja je, zbog okolnosti uzrokovanih pandemijom COVID-19, održana kombinovano - online i putem Zoom razgovora, zaključno sa 12.10.2021. Poziv je dobilo 15 učesnika, predstavnika marginalizovanih grupa u BiH i eksperata, online je odgovorilo 6 (2M/4Ž) a troje putem Zoom razgovora. Uz poziv učesnici su dobili dokument UN, VM BiH „Okvir saradnje Bosne i Hercegovine i Ujedinjenih nacija za održivi razvoj-Partnerstvo za održivi razvoj 2021-2025.“, kratki dokument „Ključni izazovi održivog razvoja u BiH“ i tri osnovna pitanja:

1. Značaj socijalnog uključivanja za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja.

2. Indeks socijalne isključenosti u BiH pokazuje da je 2018. 49,4% stanovnika socijalno isključeno bar po jednom od sljedećih faktora: životni standard, zdravstvena zaštita, obrazovanje, učešće u zajednici, sloboda izbora, pristup uslugama (telefon, internet). Šta, od navedenih oblasti, ima najveći negativni uticaj na socijalno isključivanje?

3. Strategije socijalnog uključivanja Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta BiH 2021-2027. mogu biti alat održivog razvoja u BiH. Vaše sugestije institucijama za realizaciju te mogućnosti?

Zajednički zaključak, o ključnom značaju socijalnog uključivanja za održivi razvoj, višedimenzionalnosti socijalne isključenosti, te o važnosti Strategija socijalnog uključivanja, potvrdio je jedinstveni interes marginalizovanih grupa te njihovo razumijevanje društvenih problema.

Veoma naglašena medijska promocija i vidljivost marginalizovanih grupa, pored aktivnosti predstavljenih u sekciji realizovani projekti - „Izgradimo zagovaračku platformu za socijalnu uključenost u BiH- Zastani i poslušaj“, je nastavljena.

FSU u BiH i IBHI dokumentarni film “Zastani i poslušaj” svečano je otvorio jubilarno, 10. izdanje međunarodnog filmskog festivala “Uhvati film” Banja Luka, 19.10.2021. u Muzeju savremene umjetnosti Republike Srpske.

Organizator festivala „Uhvati film“ u Banja Luci je Humanitarna organizacija „Partner“, pored kojega se, uz niz pratećih sadržaja, festival održava od 2003. godine u Novom Sadu, te Kotoru i Rijeci, sa ciljevima: informisanja javnosti o životu, aktivnostima, pravima i dostignućima osoba sa invaliditetom, uticaja na promjene stavova ljudi prema osobama sa invaliditetom, boljeg razumijevanja i prihvatanja različitosti, te stvaranja uslova za veću vidljivost i uključivanje osoba sa invaliditetom u sve sfere društvenog života.

Nakon svečane premijere, FSU u BiH je dobila zahvalnicu međunarodnog filmskog festivala „Uhvati film“ Banja Luka za doprinos podizanju svijesti javnosti o osobama sa invaliditetom.

Medijske najave festivala i medijski izvještaji nakon “Zastani i poslušaj” projekcije dostupni su na sljedećim linkovima:

- <https://www.banjaluka.rs.ba/uhvati-film-banja-luka-film-zastani-i-poslusaj-otvara-festival/>
- <https://banjaluka.net/uhvati-film-banja-luka-film-zastani-i-poslusaj-otvara-festival/>
- <https://www.mreza-mira.net/vijesti/uhvati-film-banja-luka-pocinje-19-oktobra/>
- <https://mondo.ba/Magazin/Kultura/a1075166/Festival-Uhvati-film-od-19.-oktobra.html>
- <https://www.bhrt.ba/banjaluka-po%C4%8Dinje-10-me%C4%91unarodni-filmski-festival-uhvati-film>
- https://www.glassrpske.com/lat/kultura/kultura_vijesti/trivic-puna-podrska-ministarstva-festivalu-uhvati-film/381869
- <https://ultra.ba/odrzano-10-izdanje-medunarodnog-filmskog-festivala-uhvati-film-banja-luka/>

- RTRS: <https://fb.watch/92hTrijqF2/>
- TV K3 HD: <https://www.youtube.com/watch?v=y3LHx5vwiYY>

Sa svečane projekcije FSU u BiH i IBHI dokumentarnog filma „Zastani i poslušaj“ i otvorenja 10. jubilarnog izdanja međunarodnog filmskog festivala “Uhvati film” Banja Luka